

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT**

Janette Šandorová

Európa a Európska únia

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: <Mgr. Janette Šandorová>
Kontakt na autora UZ: <ZŠ s MŠ Važec, Školská339,
03261 Važec,
zs.vazec@stonline.sk >

Názov: <**Európa a Európska únia**>
Rok vytvorenia: <2014>
Oponentský posudok
vypracoval: <Mgr. Agata Ilavská>
ISBN 978-80-565-0402-4

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Európska únia / euro, vlajka Európy/	1
Hymna Európskej únie.....	2
Test č. 1 / Európska únia/	3
Test č. 2 / Európa/	4
Test č. 3 / Krajiny Európy/	12
Správne odpovede - Test č. 1.....	16
Správne odpovede - Test č. 2.....	16
Správne odpovede Test č. 3.....	18

Európa a Európska únia

Európska únia

Motto EÚ

„Zjednotení v rozmanitosti“ , toto motto EÚ sa začalo používať v roku 2000.

Symbolizuje spojenie Európanov vo forme EÚ s cieľom žiť v mieri a prosperite a využívať výhody rozličnosti kultúr, tradícií a jazykov európskeho kontinentu.

S myšlienkou zjednocovania Európy prišli politici po skončení 2. svetovej vojny. Plán hospodárskej spolupráce európskych krajín sa zrodil v hlavách dvoch politikov- Francúza Monneta a Nemca Schumana. Základom dnešnej Európskej únie bolo Európske hospodárske spoločenstvo. Jeho členskými štátmi boli: Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Belgicko, Holandsko, Luxembursko. V súčasnosti to je zoskupenie 28 členských štátov s celkovým počtom 503,7 miliónov obyvateľov.

Euro - obvyklá značka € - je mena a menová jednotka. Je oficiálnou menou v 18 z 28 krajín Európskej únie (takzvanej eurozóny) a v šiestich krajinách mimo EÚ. V ďalších štyroch krajinách a v dvoch menových priestoroch je pevný výmenný kurz k euru. Je to po americkom dolári druhá najdôležitejšia mena v medzinárodnom menovom systéme. Menovú politiku tvorí Európska centrálna banka sídliaca vo Frankfurte nad Mohanom.

Vlajka Európy - Vlajka Európy pozostáva z kruhu 12 hviezd na modrom poli. Je vlajkou a symbolom Rady Európy a Európskej únie. Vlajka má reprezentovať všetky národy Európy, preto je počet hviezd nemenný.

Hoci je vlajka najviac v povedomí ako vlajka Európskej únie, pôvodne bola používaná Radou Európy a mala reprezentovať celú Európu, nie konkrétnu organizáciu.

Dvanásťka bola prijatá bez politických súvislostí ako symbol dokonalosti a úplnosti a vzhľadom k jeho všadeprítomnosti v európskej kultúre a tradíciách, napríklad:

12 znamení zvieratníka;

12 hodín na hodinách;

12 mesiacov v roku;

12 kmeňov Izraela;

12 apoštolov;

12 olympských bohov;

12 tabúl rímskeho práva;

12 hviezd okolo hlavy Panny Márie

Arsene Heitz, autor vlajky, uvádza, že pri jej navrhovaní sa inšpiroval textom 12. kapitoly biblickej knihy Zjavenia, ktorá zobrazuje ženu s dvanástimi hviezdami okolo hlavy. Tento symbol je v európskom umení často spojený tiež so zobrazením Panny Márie práve s dvanástimi hviezdami okolo hlavy, modrá je pritom tiež v umení chápaná ako jeden z Máriiných atribútov.

Hymna Európskej únie

Vieš, že....

aj Európska únia má svoju hymnu ?

Melódia EÚ pochádza z 9. symfónie d moll, ktorú v roku 1823 skomponoval Ludwig van Beethoven ako hudobný podklad pre verše Schillerovej „Ódy na radosť“ (Ode "An die Freude") z roku 1785. Autor v texte vyjadruje idealistickú víziu bratstva celého ľudstva, ktorú zdieľal aj van Beethoven.

V roku 1972 si Rada Európy vybrala Beethovenovu „Ódu na radosť“ za svoju hymnu.

V roku 1985 predsedovia vlád a hlavy členských štátov EÚ schválili prijatie skladby za oficiálnu hymnu Európskej únie. Táto hymna vyjadruje bez slov, v univerzálnom jazyku hudby ideály slobody, mieru a solidarity, ktoré sú spoločné pre celú Európu.

Test č. 1 / Európska únia /

Prever si svoje vedomosti týkajúce sa Európskej únie.

/svoje odpovede si môžeš skontrolovať so správnymi odpoveďami na konci PL/

1, Kedy vstúpilo Slovensko do Európskej únie?

a, máj 2004

b, máj 2006

c, máj 2007

2, Kedy prijalo Slovensko euro?

a, 1.1. 2009

b, 1.1. 2010

c, 1.1. 2011

3, Koľko štátov je v súčasnosti v Európskej únii?

.....

4, Ktorý štát bol prijatý do EÚ ako posledný?

.....

5, Zakladajúce štáty EÚ boli:

.....

6, Európsku vlajku tvoria zlaté hviezdy usporiadané do kruhu na modrom podklade. Aký počet hviezd je na vlajke?

.....

7, Doplň

Hlavné mesto Európskej únie je.....

8, Koľko jazykov má v súčasnosti v Európskej únii štatút úradného jazyka?

.....

9, Euro bolo oficiálne zavedené v roku 1999. V súčasnosti ho používa asi 334 miliónov obyvateľov v EÚ. Koľko členských štátov používa euro ako oficiálnu menu?

.....

10, V ktorom roku bola založená Európska únia?

.....

11, Koľko obyvateľov má Európska únia v súčasnosti?

.....

12, Ako často sa konajú európske voľby?

a, každé 2 roky

b, každých 5 rokov

c, každých 7 rokov

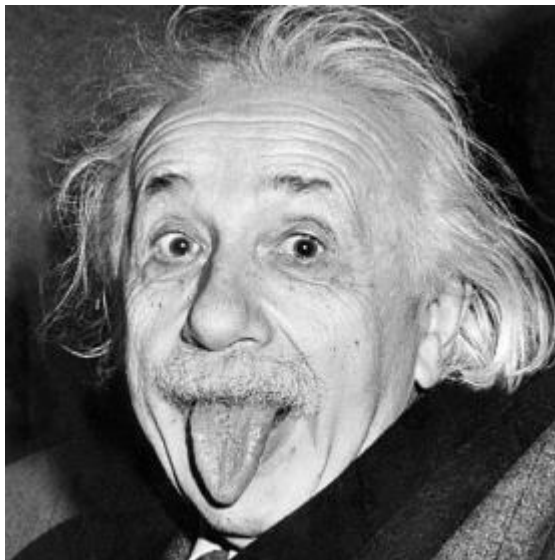
Test č. 2 / Európa /

Prever si, aký je tvoj všeobecný prehľad o umení, vede, filme, geografii, histórii, hudbe, politike, literatúre Európy

/svoje odpovede si môžeš skontrolovať so správnymi odpoveďami na konci PL/

1, Kto je to?

- a, Issac Newton
- b, Galileo Galilei
- c, Albert Einstein

2, Aký druh podnebia prevláda v Európe?

- a, chladné
- b, subtropické
- c, mierne

3, Ktorá krajina má takýto tvar?

.....

4, V ktorej krajine sa používa takéto písmo?

Α Β Γ Δ Ε Ζ
Η Θ Ι Κ Λ Μ
Ν Ξ Ο Π Ρ Σ
Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

.....

α β γ δ ε ζ
η θ ι κ λ μ
ν ξ σ τ ρ ς
τυ φ χ ψ ω

5, Kto je to?

- a, Mária Terézia
- b, Agatha Christie
- c, Mata Hari

6, Aké farby má nemecká vlajka?

.....

7, *Kto je to?*

- a, Petr Nárožný
- b, Luciano Pavarotti
- c, Louis de Funès

8, *V ktorej krajine bola urobená táto fotografia?*

.....

9, V ktorom meste môžeš nájsť Koloseum?

a, Praha

b, Paríž

c, Rím

10, Ktorému štátu patrí táto vlajka?

.....

11, Kto je to?

a, Charlie Chaplin

b, Milan Lasica

c, Stan Laurel

12, Ako nazývali Stredozemné more Rimania?

- a, naše more
- b, šíra voda
- c, veľké jazero

13, Kde by som videl/a takúto stavbu?

.....

14, Jazero Loch Ness sa preslávilo svojou príšerou. V ktorej krajine sa nachádza toto jazero?

- a, Rumunsko
- b, Fínsko
- c, Škótsko

15, *Kto je to?*

- a, Winston Churchill
- b, Charles (princ z Walesu)
- c, Václav Havel

16, *Akej národnosti bol Sherlock Holmes:*

.....

17, *V ktorej krajine sa nosí kilt?*

.....

18, *Ktorému štátu patrí vlajka?*

.....

19, *V roku 2013 boli Košice európskym hlavným mestom kultúry. Ktoré mesto je európskym hlavným mestom kultúry tento rok?*

.....

20, *Akej národnosti bol Wolfgang Amadeus Mozart?*

- a, Nemec
- b, Rakúšan
- c, Luxemburčan

21, *V ktorom meste nájdem Zlatú uličku?*

.....

22, *Autorka knihy o Harry Potterovi sa volá:*

- a, Joanne K. Rowlingová
- b, Emma Watson
- c, J. R. R. Tolkien

23, *Najsevernejšie položené mesto Európy je:*

- a, Reykjavík
- b, Kodaň
- c, Oslo

24, *Akej národnosti bol Hans Christian Andersen - autor najznámejších rozprávok - napr. Princezná na hrášku, Snehová kráľovná, Škaredé káčatko*

- a, Nór
- b, Nemec
- c, Dán

25, Táto žena patrí medzi najznámejšie speváčky šansónu. Kto to je?

- a, Mireille Mathieuová
- b, Édith Piaf
- c, Hana Hegerová

Test č. 3 / Krajiny Európy /

Podľa indícií skús určiť, o ktorú európsku krajinu ide.

/svoje odpovede si môžeš skontrolovať so správnymi odpoveďami na konci PL/

1. krajina je?

Indície:

- 1. Pablo Picasso
- 2. Katalánsko
- 3. Madrid
- 4. býčie zápasy
- 5. paella

.....

2. krajina je?

Indície:

1. hudobná skupina U2
2. deň svätého Patrika
3. zelená krajina
4. ryšaví ľudia
5. nežijú tu hady

.....

3. krajina je?

Indície:

1. barackovica
2. Balaton
3. Rubik _ rubikova kocka
4. Hungaroring
5. štipľavá paprika

.....

4. krajina je?

Indície:

1. Angela Merkelová
2. Oktoberfest
3. Berlín
4. BMW, Volkswagen
5. bavorské zámky

.....

5. krajina je?

Indície:

1. mafia
2. Rómeo a Júlia
3. krajina má tvar čižmy
4. Romulus a Rémus
5. pizza

.....

6. krajina?

Indície:

1. tulipány
- 2, veterné mlyny
3. oranžová farba
4. Vincent van Gogh
5. oficiálny názov sa dá preložiť ako „nízko ležiaca zem"

.....

Správne odpovede

Test č. 1

1. a
2. a
3. 28
4. Chorvátsko
5. Francúzsko, Nemecko, Belgicko, Luxembursko, Taliansko, Holandsko
6. 12
7. Brusel
8. 24 jazykov
9. 18 štátov
10. 1957
11. takmer 504 miliónov obyvateľov
12. b

Test č. 2

1. c - Albert Einstein - narodený v Nemecku, v roku 1921 mu bola za vysvetlenie fotoelektrického javu a zásluhy v oblasti teoretickej fyziky udelená Nobelova cena za fyziku
2. c
3. Nemecko
4. Grécko
5. b - Agatha Christie - bola britská spisovateľka detektívnych románov. Najznámejšou literárnou postavou, ktorú vytvorila je Hercule Poirot. O úspechu Agathy Christie vypovedajú čísla predaných kníh. Doteraz boli na celom svete predané vyše dve miliardy výtlačkov jej diel. Viac predaných exemplárov má zatiaľ Biblia a diela od Shakespeara.
6. čierna, červená, žltá

7. c - Louis de Funès bol francúzsky herec. Celú Európu si získal rolou nervózneho strážcu Cruchota v sérii komédií o žandárovi zo Saint-Tropez a ako komisár Juve, prenasledujúci záhadného Fantomasa.

8. Benátky

9. c - Koloseum (po taliansky Colosseo) sú ruiny veľkého amfiteátra v strede Ríma.

10. Švédsko

11. a - Charlie Chaplin bol britským filmovým hercom. Za svoju dlhú filmovú kariéru natočil Charles Chaplin okolo deväťdesiat filmov, k väčšine z nich napísal scenár, sám ich režíroval a stvárnil v nich hlavnú úlohu. Neskôr, už v ére zvukového filmu, skladal k svojim novým filmom aj vlastný hudobný sprievod.

12. a

13. Brusel - Atómium je monument, ktorú navrhol inžinier André Waterkeyn pre príležitosť svetovej výstavy Expo 58 v Bruseli v roku 1958. Táto architektúra dominovala areálu výstavy a dodnes je známa ako jeden zo symbolov mesta Brusel. Symbolizuje molekulu železa zväčšenú 165 miliard krát.

14. c

15. c, Václav Havel bol český spisovateľ a dramatik, jeden z prvých hovorcov Charty 77, vedúca osobnosť politických zmien v novembri 1989, bývalý prezident Československej socialistickej republiky a Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, posledný prezident Česko-Slovenska a prvý prezident Českej republiky.

16. Angličan - Sherlock Holmes je vymyslená literárna postava detektíva, ktorá sa prvýkrát objavila v roku 1887 v románe Štúdia v červenom. Vymyslel ho škótsky spisovateľ sir Arthur Conan Doyle, ktorý o ňom napísal 4 romány a 56 poviedok. V roku 1902 vydal román Pes baskervillský (The Hound of the Baskervilles), ktorý sa stal najznámejším Holmesovým dobrodružstvom.

17. Kilt je typická škótska skladaná zavinovacia sukňa po kolená, vyrobená z vlny, ktorú nosia muži. V Škótsku sa kilt bežne nosí na rôzne formálne, ale i neformálne podujatia - napr. slávnostná večera, svadba, pohreb, sviatok.

18. Grécko

19. Európske hlavné mesto kultúry je titul udeľovaný komisiou a Európskym parlamentom jednému alebo dvom európskym mestám, ktoré po celý rok majú možnosť predstaviť Európe ich kultúrny život a jeho rozvoj.

V roku 2014 sú Európskym hlavným mestom kultúry - Umeå (Švédsko) a Riga (Lotyšsko).

20. c - Wolfgang Amadeus Mozart - narodený v Salzburgu –bol klasicistický hudobný skladateľ. V detstve bol s celou rodinou na dlhých hudobných turné po metropolách celej Európy: tri roky trvajúcom po západnej Európe: severné Nemecko, Holandsko, Paríž, ďalej Londýn, Haag a znovu Paríž, južné Francúzsko a Švajčiarsko. V Anglicku sa zoznámil s Johannom Christianom Bachom, ktorý ho učil hre na klavír a spoznal bližšie prostredie talianskej opery. Wolfgang a jeho sestra boli na turné predstavovaní ako zázračné deti.

21. Praha

22. a - J. K. Rowlingová je britská spisovateľka.

Rowlingová je známa ako autorka sérií fantasy kníh o Harrym Potterovi, ktoré vzbudili medzinárodný záujem a získali množstvo cien. Vo februári 2004 časopis Forbes odhadol jej majetok na 576 miliónov libier, čo ju radí medzi dolárových miliardárov. Rowlingová je tiež najbohatšou ženou v Spojenom kráľovstve, dokonca pred kráľovnou Alžbetou II.

23. a - Reykjavík je hlavné a najväčšie mesto Islandu.

Je to najsevernejšie ležiace hlavné mesto na svete, nachádza sa takmer pri severnom polárnom kruhu. Leží v juhozápadnej časti ostrova.

24. c

25. b - Édith Piaf bola francúzska šansoniérka. Je považovaná za zosobnenie francúzskej speváčky, päťdesiat rokov po smrti neprerušene zostáva najslávnejšou frankofónnou interpretkou, tak vo Francúzsku ako aj v cudzine. Na začiatku kariéry dostala prezývku „la Môme Piaf“ (franc. Vrabček).

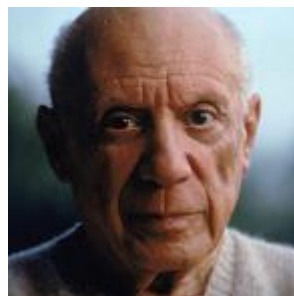
Test č. 3

1. krajina - Španielsko

S plochou 504 030 km² je Španielsko druhou najväčšou krajinou západnej Európy a Európskej únie po Francúzsku. Španielsko má bohatú výtvarnú kultúru, v ktorej vynikli

osobnosti ako Velázquez v 17. storočí, Goya v 18. a 19. storočí, Picasso, Dálí a Miró v 20. storočí. Španielsku hudbu a tanec flamenco obdivuje celý svet a Cervantesov román Don Quijote.

Španielska kuchyňa je známa paellou (ryžový pokrm s kuracím mäsom, morskými plodmi a zeleninou), tortillou (omeleta so zemiakmi) a sangriou (červené víno podávané s ovocím).

2. krajina - Írsko

Írsko je štát v severozápadnej Európe. Hlavným mestom Írska je Dublin.

To, že sa na ostrove nevyskytujú hady, je vysvetľované legendou. Údajne ich mal z ostrova vyhnať svätý Patrik, patrón Írska.

V USA žije viac ľudí írskeho pôvodu, ako v samotnej krajine.

Deň 17. marec (Saint Patrick's Day) je štátnym sviatkom, ktorý oslavujú Íri na celom svete.

3. krajina - **Maďarsko**

Maďarsko je vnútrozemský štát v Panónskej nížine v Strednej Európe. Má rozlohu 93 030 km² a asi 10 miliónov obyvateľov. Hlavným mestom krajiny je Budapešť.

Rubikova kocka je mechanický hlavolam, ktorý roku 1974 vynášiel maďarský sochár a architekt Ernő Rubik. Bol výnimočne obľúbený v 70. a 80. rokoch, kedy sa vyrábal v miliónových sériách. Má podobu plastovej kocky, ktorá sa skladá z menších rôznofarebných kociek.

Hungaroring je pretekársky okruh, ktorý leží pri obci Mogyoród dvadsať kilometrov severovýchodne od Budapešti. Nachádza sa uprostred mierne členitej krajiny, ktorá je typická vysokou prašnosťou. Úzka kľukatá trať s pomalými zákrutami, vyžadujúcimi vysoký prítlak, dáva len minimálne možnosti na predbiehanie a spolu s mestským okruhom v Monaku patrí k najpomalším tratiam v kalendári šampionátu Formule 1.

Balaton je najväčšie jazero v strednej Európe. Nachádza sa v Maďarsku. Jeho hladina sa nachádza 104 metrov nad morom. Najväčšia hĺbka je 11 metrov. Rozloha je 591 km². Keďže Maďarsko je bez prístupu k moru, niekedy sa mu hovorí „maďarské more“.

4. krajina - **Nemecko**

Angela Dorothea Merkelová je od 22. novembra 2005 spolkovou kancelárkou Nemecka.

Oktoberfest (doslova Októbrové slávnosti) v Mníchove (tiež skrátené po bavorsky „die Wiesen“ od nemeckého slova die Wiese – lúka, množné číslo Wiesen – lúky) je „najväčšia ľudová oslava na svete“. Pre Wiesen varia mníchovské pivovary špeciálne, tmavšie a silnejšie pivo. Pivo sa podáva v litrovom pivnom krčahu, tzv. Maß.

Volkswagen aj BMW -sú nemecké automobilky

Zámok Hohenschwangau (miesto detstva a mladosti Ľudovíta II.) a najnavštevovanejšie miesto Nemecka - rozprávkový zámok na skalnatom útese - Neuschwanstein.

5. krajina - **Taliansko**

Rómeo a Júlia je tragédia od Williama Shakespeara o dvoch zaľúbených mladých ľudoch. Dejstvo sa odohráva v mestách Verona a Mantova.

Mafia je tajný spolok, ktorý sa vyvinul v 19. storočí na Sicílii pôvodne s cieľom oslobodiť a zjednotiť Taliansko. V súčasnosti sa týmto názvom často označujú organizované zločinecké skupiny všeobecne. Jej členovia dodržia sľub mlčanlivosti zvaný omertà.

Pizza je jedlo z cesty talianskeho pôvodu. Typicky je tvorené tenkým cestom kruhového tvaru, na ktorom je zmes rajčiakového pretlaku, syra a ďalších prídavných pochutín a potravín podľa receptu, ako napr. olivy, sardinky, šampiňóny, cibuľa, saláma, ančovičky.

Romulus a Remus - bratia, ktorých našla a v prvých dňoch kojila vlčica. Neskôr ich definitívne zachránil pastier, ktorý chlapcov vychovával spolu so svojou manželkou. Bratia sa rozhodli založiť mesto, v ktorom by vládli. Romulus bol podľa povestí zakladateľ Ríma v roku 753 pred Kr.

6. krajina - **Holandsko**

Holandsko (holandsky: Nederland) je konštitučná monarchia ležiaca v západnej Európe

Hlavným a najväčším mestom Holandska je Amsterdam. Sídлом holandského parlamentu, vlády i monarchu je však Haag.

Oficiálny holandský názov krajiny je „Nederland“, čo možno preložiť ako „nízko ležiacu zem“.

Vincent Willem van Gogh bol holandský maliar a jedna z najväčších osobností svetového výtvarného umenia. Celkovo, v relatívne malom časovom rozpätí desiatich rokov, vytvoril približne 900 malieb a 1 100 kresieb, z ktorých ale počas života predal iba jeden jediný obraz a to necelý rok pred svojou samovraždou. Po smrti sa ale preslávil závratnou rýchlosťou, k čomu mu dopomohla najmä výstava v Paríži 17. marca 1901 (11 rokov po smrti).

Aj keď pestovanie tulipánov preslávilo práve Holanďanov, kvetiny sa sem rozšírili z Turecka. V Holandsku sa pestuje až 43 % produkcie tulipánov celého sveta.

Krajina je posiatá veternými mlynmi, ktoré kedysi pomáhali ľuďom dostať vodu zo zatopených polí. Mlyny poháňané všadeprítomným vetrom spôsobujú to, že turbíny ženú vodu zo zavodnených častí pôdy celým systémom kanálov do mora.

Oranžová je národnou farbou Holandska, keďže vládnuca dynastia má svoje počiatky v nasavsko-oranžskom rode.

Holandské národné tímy (najznámejšie je to futbalové) používajú oranžové dresy a sú prezývané Oranjes – čo je v holandčine oranžová.

Zoznam použitých zdrojov:

http://europa.eu/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/euro/index_sk.htm

http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/anthem/index_sk.htm

http://sk.wikipedia.org/wiki/Vlajka_Európy

http://sk.wikipedia.org/wiki/Albert_Einstein

http://sk.wikipedia.org/wiki/Charlie_Chaplin

http://sk.wikipedia.org/wiki/Václav_Havel

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Koloseum>

http://sk.wikipedia.org/wiki/Agatha_Christie

http://sk.wikipedia.org/wiki/Sherlock_Holmes

http://sk.wikipedia.org/wiki/Wolfgang_Amadeus_Mozart

http://sk.wikipedia.org/wiki/Hans_Christian_Andersen

http://sk.wikipedia.org/wiki/Édith_Piaf

http://sk.wikipedia.org/wiki/Louis_de_Funès

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Atomium>

http://sk.wikipedia.org/wiki/Joanne_Rowlingová

http://sk.wikipedia.org/wiki/Rubikova_kocka

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Španielsko>

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Írsko>

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Maďarsko>

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Nemecko>

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Taliansko>

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Holandsko>

http://sk.wikipedia.org/wiki/Angela_Merkelová

[http://sk.wikipedia.org/wiki/Balaton_\(jazero\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Balaton_(jazero))

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Romulus>

http://sk.wikipedia.org/wiki/Vincent_van_Gogh